

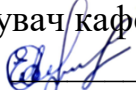
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Фінанси, облік і оподаткування»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Фінанси, банківська
справа та страхування»
доц. Сергій КОСТОРНОЙ
«27» серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ФОО
проф. Олена ЯЦУХ
«27» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінанси бюджетних установ»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
(на основі повної загальної середньої освіти)

Факультет економіки та бізнесу

2024–2025 н.р.

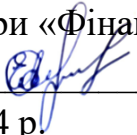
Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси бюджетних установ» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти). Запоріжжя, ТДАТУ. 11 с.

Розробник: к.е.н., доцент Олена ДЕМЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

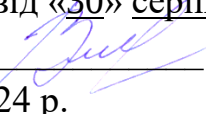
Завідувач кафедри «Фінанси, облік і оподаткування»

професор Олена ЯЦУХ

«27» серпня 2024 р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Голова, доц. Юлія ВОРОНІНА

«30» серпня 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: <u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> (шифр і назва)	Курс/рік підготовки	Семестр
Змістових модулів – 2		3-й	6-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 7,5 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	22 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	22 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	106 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу полягає у формуванні теоретичних знань і практичних навичок щодо організації діяльності бюджетних установ, складанні кошторису, розрахунку нормативів та показників, необхідних у процесі планування; ознайомлення з головними методами й прийомами фінансового планування щодо розрахунків необхідних економічних показників, які дають об'єктивну картину фінансового стану бюджетної установи, його фінансових результатів, зміни у структурі активів і пасивів тощо.

Завданнями курсу є пізнання сутності бюджетних установ в Україні, вивчення порядку заснування та організації діяльності бюджетних установ, методики проведення основних операцій та послуг, а також методики формування ресурсів бюджетних організацій, аналізу їх прибутковості та фінансової стійкості.

Предметом курсу виступають економічні відносини, що мають місце під час організації та функціонування бюджетних установ.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності:

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання:

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- *soft skills* здатність аналітично мислити, уміння оптимістично оцінити ситуацію та прийняти рішення в сфері управління фінансами, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти «Фінанси бюджетних установ»: «Бюджетна система», «Місцеві фінанси».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти «Фінанси бюджетних установ»: Навчальна практика «Фінанси бюджетних установ».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів бюджетних установ. [1, 2, 3, 4, 5]

Сутність бюджетної організації як специфічного суб'єкта господарювання та його роль у розвитку економіки; основні види, функції та принципи функціонування бюджетних установ; правові основи створення та діяльності бюджетних установ в Україні; порядок їх державної реєстрації та ліцензування; особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ; формування доходів та видатків бюджетних установ; порядок планування кошторису бюджетних установ.

Тема 2. Особливості формування активів бюджетних установ. [1, 2, 3, 4, 5]

Загальна характеристика активів бюджетних установ та організацій, їх види та класифікація; особливості формування, структура та джерела; порядок відкриття та ведення рахунків у відділеннях держказначейства й банківських установ; склад та структуру необоротних та оборотних активів бюджетних організацій; грошові кошти в касі установи; порядок відкриття рахунків в відділеннях держказначейства; кошти на рахунках в держказначействі та установах банків, депозитні кошти бюджетних установ.

Тема 3. Особливості формування власного капіталу та організація розрахунків у бюджетних установах. [1, 2, 3, 4, 5]

Сутність та функції власного капіталу бюджетних установ; фонди у необоротних активах, фонди у малоцінних та швидкозношуваних предметах, результат виконання кошторисів та результат переоцінок окремих активів; економічний зміст та завдання розрахунків у бюджетних установах; порядок організації розрахунків за платежами і податками до бюджету; розрахунків з іншими дебіторами і кредиторами; організація готівкових та безготівкових розрахунків, особливості організації розрахунків за попередньою оплатою та в порядку планових платежів тощо.

Тема 4. Організація розрахунків з оплати праці, страхування та зі стипендіатами. [1, 2, 3, 4, 5]

Сутність, функції та особливості заробітної плати в бюджетних установах; структура та порядок формування фонду основної заробітної плати; фонду додаткової заробітної плати; порядок нарахування інших заохочувальних та компенсаційних виплат працівників бюджетних установ; особливості класифікації працівників бюджетних установ; види, порядок нарахування та розмір стипендій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Тема 5. Звітність в бюджетних установах. [1, 2, 3, 4, 5]

Сутність фінансової звітності; основні вимоги, що висуваються бюджетним установам щодо складання звітності; склад, порядок та терміни подання місячної, квартальної і річної фінансової та бюджетної звітності, вимоги до розкриття її елементів; порядок складання і подання відповідним органам податкової та соціальної звітності; пояснювальна записка; форми фінансової звітності; розпорядники бюджетних коштів, одержувачі бюджетних коштів; основні нормативні акти, що визначають порядок складання звітності бюджетних установ.

Тема 6. Організація фінансового контролю бюджетних установ. [1, 2, 3, 4, 5]

Державний фінансовий контроль – сутність, види та порядок проведення; основні методи державного фінансового контролю: камеральна перевірка, моніторинг, обстеження; сутність та основні завдання аудиту фінансово-господарської діяльності; особливості проведення аудиту фінансово-господарської діяльності бюджетних установ; етапи проведення аудиту; інспектування сутність та основні завдання; методи інспектування, ревізія; особливості проведення перевірки державних закупівель, механізм організації внутрішнього контролю бюджетних організацій.

Тема 7. Аналіз результатів діяльності бюджетних установ. [1, 2, 3, 4, 5]

Сутність та необхідність фінансового аналізу бюджетних установ; зміст, задачі та джерела аналізу діяльності бюджетних установ; методичні прийоми фінансового аналізу в системі контролю, розподілу й використання бюджетних коштів; організаційно- інформаційна модель аналізу розподілу і використання бюджетних ресурсів; об'єкти і суб'єкти аналізу; система економічних показників фінансового аналізу; інформаційне забезпечення аналізу; методичні прийоми обробки первинної (вхідної) інформації; узагальнення й реалізація результатів аналізу.

Тема 8. Особливості фінансової діяльності бюджетних установ сфери освіти. [1, 2, 3, 4, 5]

Бюджетні установи сфери освіти сутність та класифікація; порядок створення, реорганізації та ліквідації закладів освіти; структура освіти України; дошкільний виховний заклад; середні заклади освіти; позашкільні заклади освіти; професійно-технічний навчальний заклад; вищі заклади освіти; заклади післядипломної освіти; фінансово-господарська діяльність установ сфери освіти; платні послуги в системі вищої освіти; видатки установ сфери освіти, їх класифікація та особливості

планування; система зарплати вчителів; фонд зарплати вчителів; педагогічна ставка; фонд заробітної плати вищих закладів освіти.

Тема 9. Особливості фінансової діяльності бюджетних установ сфери охорони здоров'я. [1, 2, 3, 4, 5]

Заклади охорони здоров'я, сутність, класифікація та особливості функціонування; фінансово-господарська діяльність закладів охорони здоров'я; джерела формування коштів закладів охорони здоров'я; перелік й особливості надання платних послуг; сутність видатків бюджетної установи; економічна класифікація видатків на охорону здоров'я; планування видатків на охорону здоров'я; особливості нарахування заробітної плати медичних працівників; капітальні видатки установ охорони здоров'я.

Тема 10. Особливості фінансової діяльності інших бюджетних установ. [1, 2, 3, 4, 5]

Фінансування закладів культури і мистецтва, склад видатків. Класифікація закладів культури і мистецтва, фінансування заходів з фізичної культури і спорту; фінансова підтримка громадських організацій; видатки на науково-дослідну діяльність; видатки на державне управління та судову владу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування бюджетних установ							
23	Лекція 1	Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів бюджетних установ	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів бюджетних установ	-	-	2	-	-
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	9	2
24	Лекція 2	Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів бюджетних установ	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів бюджетних установ	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	9	2
25	Лекція 3	Тема 2. Особливості формування активів бюджетних установ	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Тема 2. Особливості формування активів бюджетних установ	-	-	2	-	4
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	9	2

26	Лекція 4	Тема 3. Особливості формування власного капіталу та організація розрахунків у бюджетних установах	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Тема 3. Особливості формування власного капіталу та організація розрахунків у бюджетних установах	-	-	2	-	4
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	9	2
27	Лекція 5	Тема 4. Організація розрахунків з оплати праці, страхування та зі стипендіатами	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Тема 4. Організація розрахунків з оплати праці, страхування та зі стипендіатами	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	9	2
28	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 1	-	-	-	10	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 75 год.			10	-	10	55	35
Змістовий модуль 2. Особливості організації діяльності бюджетних установ							
29	Лекція 6	Тема 5. Звітність в бюджетних установах	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Тема 5. Звітність в бюджетних установах	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	6	2
30	Лекція 7	Тема 6. Організація фінансового контролю бюджетних установ	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Тема 6. Організація фінансового контролю бюджетних установ	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	6	2
31	Лекція 8	Тема 7. Аналіз результатів діяльності бюджетних установ	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Тема 7. Аналіз результатів діяльності бюджетних установ	-	-	2	-	2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	8	2
32	Лекція 9	Тема 8. Особливості фінансової діяльності бюджетних установ сфери освіти	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Тема 8. Особливості фінансової діяльності	-	-	2	-	3

		бюджетних установ сфери освіти					
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	8	2
33	Лекція 10	Тема 9. Особливості фінансової діяльності бюджетних установ сфери охорони здоров'я	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Тема 9. Особливості фінансової діяльності бюджетних установ сфери охорони здоров'я	-	-	2	-	2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	8	1
34	Лекція 11	Тема 10. Особливості фінансової діяльності інших бюджетних установ	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Тема 10. Особливості фінансової діяльності інших бюджетних установ	-	-	2	-	2
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою	-	-	-	8	1
35, 36	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 2	-	-	-	7	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 75 год.			12	-	12	51	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Бюджетні установи: сутність та класифікація.
2. Основні принципи та порядок фінансування бюджетних установ.
3. Особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ.
4. Доходи і видатки бюджетних установ.
5. Кошторис бюджетної установи.
6. Грошові кошти в касі установи.
7. Порядок відкриття рахунків в відділеннях держказначейства.
8. Кошти на рахунках в держказначействі та установах банків.
9. Депозитні кошти бюджетних установ.
10. Інші кошти бюджетних установ.
11. Економічний зміст, склад і класифікація необоротних активів.
12. Економічний зміст та склад оборотних активів (запасів).
13. Власний капітал бюджетних установ.
14. Особливості організації розрахункових операцій.
15. Економічна сутність заробітної плати в бюджетних установах.
16. Класифікація працівників бюджетних установ.
17. Структура та зміст балансу бюджетних установ.

18. Принципи бюджетного фінансування, роль розпорядників бюджетних коштів.
19. Порядок відкриття та використання реєстраційних рахунків бюджетних установ в органах Держказначейства.
20. Форми безготівкових розрахунків бюджетних установ.
21. Характеристика касових та фактичних видатків з наведенням прикладів.
22. Види платежів до бюджету, які сплачують бюджетні установи, порядок їх визначення та сплати.
23. Класифікація основних засобів бюджетних установ.
24. Поняття, склад та класифікація коштів спеціального фонду.
25. Особливості фінансово-господарської діяльності бюджетних установ.
26. Організація праці та її оплати в бюджетних установах.
27. Порядок призначення стипендій студентам та аспірантам.
28. Порівняльна характеристика балансів госпрозрахункових підприємств і бюджетних установ.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Основні вимоги по складанню звітності.
2. Класифікація звітності та терміни її подання.
3. Склад фінансової звітності.
4. Податкова і соціальна звітність бюджетних установ.
5. Організація внутрішнього контролю в бюджетних організаціях.
6. Державний фінансовий контроль – сутність, види та порядок проведення.
7. Аудит фінансово-господарської діяльності бюджетних установ.
8. Порядок проведення перевірки державних закупівель.
9. Інспектування діяльності бюджетних установ – сутність та порядок здійснення.
10. Види установ сфери освіти.
11. Фінансування установ сфери освіти.
12. Видатки установ сфери освіти, їх класифікація.
13. Види бюджетних установ охорони здоров'я.
14. Фінансування закладів охорони здоров'я.
15. Видатки установ охорони здоров'я, їх класифікація та планування.
16. Фінансування закладів культури і мистецтва, склад видатків.
17. Фінансування розвитку фізичної культури і спорту.
18. Видатки на науково-дослідну діяльність.
19. Видатки на державне управління та судову владу.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни: лекції з використанням мультимедійних презентацій, відеороликів та проблемного викладання, робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Безверхий К. В. Облік в бюджетних установах: Навч. посіб. / К. В. Безверхий. – Київ: «Центр учбової літератури», 2020. – 312 с.
2. Облік у бюджетних установах: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування». / Череп А.В., Гамова О.В., Козачок І.А. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. – 252 с.
3. Облік у бюджетних установах : [навч. посіб.]. – 2-е вид., виправ. / За заг. ред. Леня В.С. – Київ : Каравела, 2020. – 564 с.
4. Фінанси бюджетних установ : навч. посіб. / Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека, О. В. Люта, Н. Г. Пігуль ; за заг.ред. Н. А. Дехтяр. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 229 с.
5. Бюджетний кодекс України від 21.06.2010 р. № 2542-III (зі змінами та доповненнями).

Додаткова

6. Таукешева Т. Д. Фінансове планування діяльності бюджетних установ : навч. посібник / Т. Д. Таукешева ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 405 с.
7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2005, № 5, ст.110.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності».
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 102 «Консолідована фінансова звітність».
10. Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
11. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
12. Порядок відкриття рахунків в національній валюті в органах держказначейства. Наказ Держказначейства України від 02.12.02 р. № 221 (в редакції наказу Державного казначейства України від 08.05.2008 р №152).
13. Постанова КМУ «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» від 30.08.2002 р. № 1298. Постанова Кабінету Міністрів від 30.08.2002 р. № 1298.
14. Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів: Затв. Постановою КМУ № 1673 від 26.11.2006 р.
15. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
16. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ <https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1467>